

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-27-06; факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на законопроект про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, внесений Кабінетом Міністрів України (реєстр. № 6227 від 27.10.2021)

За дорученням Голови Верховної Ради України від 28.10.2021 Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 8 грудня 2021 року (протокол № 108) розглянув законопроект про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року (реєстр. № 6227 від 27.10.2021), внесений Кабінетом Міністрів України і відзначає.

Метою законопроекту визначено актуалізацію Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року, затвердженої Законом України від 21.04.2011 № 3268-VI (далі – Програма), на виконання рішення РНБОУ від 02.12.2019 "Про невідкладні заходи щодо забезпечення енергетичної безпеки", введеного в дію Указом Президента України від 02.12.2019 № 874, та рішення РНБОУ від 16.07.2021 "Про стимулювання пошуку, видобутку та збагачення корисних копалин, які мають стратегічне значення для сталого розвитку економіки та обороноздатності держави", введеного в дію Указом Президента України від 23.07.2021 № 306.

Досягнення мети Програми передбачається за рахунок концентрації зусиль в умовах обмежених фінансових ресурсів, на удосконаленні структури запасів та перспективних ресурсів корисних копалин стратегічного значення, а також активізації геологічного вивчення надр із застосуванням сучасних пошуково-розвідувальних та інформаційних технологій.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України (далі – ГНЕУ) відзначає, що законопроект на момент підготовки висновку не включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік,

затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX, а також надає ряд зауважень до його змісту.

Зокрема, вимагають доопрацювання термінологія законопроекту та використання в ньому оціночних понять, а саме потребує уточнення в редакції законопроекту зміст термінів і понять "сталий розвиток" (абзац 1 розділу II), "найбільш доцільні для народу України умови" (абзац 3 розділу II), "інші джерела фінансування" (абзац 4 глави "Залізні руди"), "інноваційно-інвестиційний механізм надрокористування" (абзац 1 розділу III), "за політичної та адміністративної підтримки центрального органу виконавчої влади" (абзац 15 підрозділу "Моніторинг небезпечних екзогенних процесів, геохімічного стану ландшафтів та еколого-геологічні дослідження" нового розділу V "Регіональні дослідження, спрямовані на розбудову мінерально-сировинної бази та сталий розвиток") тощо.

Виключення з Програми підрозділу "Нормативно-правове забезпечення" на думку ГНЕУ виглядає сумнівним, оскільки належне нормативно-правове забезпечення має розглядатися як один з ключових елементів механізму виконання Програми. Частина запропонованих змін викладена недостатньо чітко, а саме питання фінансування мають зосереджуватися у розділі IX "Обсяги та джерела фінансування", питання моніторингу у відповідній сфері – у розділі VI "Державний моніторинг використання та охорони надр". Запропоновано також внести зміни до результатів другого етапу виконання Програми, який вже завершився у 2020 році (абзац 2 підрозділу "Етапи виконання Програми" розділу VII "Механізм виконання програми"). Запропонований у додатку 3 серед очікуваних результатів виконання Програми показник для завдання "приріст запасів вуглеводнів (нафта, газ, газоконденсат)" без розбивки за етапами виконання Програми може ускладнити контроль за його виконанням.

Відповідно до Закону України "Про стратегічну екологічну оцінку" (частина 1 статті 1, частина 1 статті 2) він поширюється на документи державного планування, зокрема загальнодержавні програми і програмні документи, включаючи зміни до них. Проте супровідні документи до законопроекту не містять відомостей щодо стратегічної екологічної оцінки.

Також у висновку ГНЕУ викладені застереження щодо підходу до визначення обсягів та джерел фінансування (розділі IX у редакції законопроекту), який переобтяжений положеннями описового характеру, що безпосередньо не стосуються його предмету, наведені формулювання "не менше" відповідних обсягів фінансування. Натомість відсутній "розрахунок обсягів та визначення джерел фінансування програми, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету України (з розбивкою за роками)", як це передбачено абзацом 7 частини 2 статті 9 Закону України "Про державні цільові програми". "Значну частину витрачених на реалізацію Програми коштів передбачається компенсувати ще під час її реалізації за рахунок надходжень від продажу спеціальних дозволів на користування надрами у межах конкретних ділянок, на виділені під час виконання Програми ділянки, а також від продажу геологічної інформації, створеної при виконанні Програми" (абзац 3 нового

розділу III "Шляхи і способи розв'язання проблеми") без розкриття відповідного механізму.

Виключення з Паспорту Програми прогнозованого обсягу фінансування з інших джерел на третьому та четвертому етапах її виконання може негативно позначитися на виконанні Програми. Відсутність у законопроекті (додаток 2) прогнозних обсягів фінансових ресурсів для виконання завдань Програми на кожен рік суттєво ускладнює планування видатків з державного бюджету у відповідних роках, а також виконання передбачених у Програмі завдань та досягнення очікуваних результатів.

У пояснювальній записці до законопроекту зазначено, що реалізація акта не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів. Проте за експертним висновком Мінфіну додаткова потреба коштів в умовах 2022 року становить 587 млн гривень, реалізація законопроекту потребує внесення змін до державного бюджету, законопроект фінансово не забезпечений та потребує доопрацювання. За висновком ГНЕУ відповідно до вимог частини 3 статті 91 Регламенту Верховної Ради України та частини 1 статті 27 Бюджетного кодексу України до проекту слід надати належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). Крім того, розділом II законопроекту передбачається, що Закон набирає чинності з 01.01.2022, що не відповідає статті 27 Бюджетного кодексу України, відповідно до якої закони України або їх окремі положення, які впливають на показники бюджету, зокрема, збільшують витрати бюджету і приймаються після 15 липня року, що передують плановому, вводяться в дію не раніше початку бюджетного періоду, що настає за плановим.

Враховуючи вищевикладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України включити до порядку денного шостої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання законопроект про внесення змін до Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року (реєстр. № 6227 від 27.10.2021), внесений Кабінетом Міністрів України, та за результатами його розгляду у першому читанні прийняти за основу.

Співдоповідачем на пленарному засіданні із зазначеного питання визначено голову підкомітету з питань охорони і раціонального використання надр, народного депутата України Якименка Павла Віталійовича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202
Дійсний до: 09.04.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/03-2021/385449 від 10.12.2021

